

KAITSELIIDU LASKUR- JA KÜTINORMIDE TÄITMISE JUHEND

1. EESMÄRK

Kaasata, stimuleerida ja tunnustada kõiki tänaseid ja tulevasi kaitseliidu liikmeid laskeoskuse arendamisel ja hoidmisel.

2. KAITSELIIDU LASKUR- JA KÜTIKLASSID

Laskurklassid:

- II klass
- I klass
- Esilaskur

Kütiklassid:

- II klass
- I klass
- Esikütt

3. ÜLDPÕHIMÕTTED

- 3.1. Klassinormid kehtestatakse Kaitseliidu poolt tunnustatud ning viljeldavatel laskealadel ja harjutustes, mis on kooskõlas Kaitseliidu laskeväljaõppe eesmärkide ja laskevõistluste üldjuhendiga.
- 3.2. Klassinormid on tuletatud põhimõttel: laskur (II, I, esi-) tabab distantsil 10m kuni 300m märklehe südamikku kuni kolme lasuga, kütt (II ja I) kuni kahe lasuga ja esikütt esimese lasuga.
- 3.3. Kaitseliidu laskur- ja kütiklasside normide täitmist korraldavad Kaitseliidu Peastaap, Kaitseliidu malevad, Küberkaitseüksus ja Kaitseliidu Kool. Kaitseliidu malevad annavad korraldustoetust Naiskodukaitse, Kodutütred ja Noored Kotkad poolt korraldavatele laskevõistlustele, kus on võimalik täita laskur- ja kütiklassi norme..
- 3.4. Kaitseliidu laskur- ja kütiklasside norme saab täita nii Kaitseliidu kui ka teiste jõustruktuuride (kaitsejõudude, piirivalve, politsei) ja Eesti Laskurliidu piirkondlikel, üleriigilistel ning rahvusvahelistel võistlustel, kus on kavas normi täitmiseks ettenähtud harjutused ning vastavad Kaitseliidus kehtivatele võistlus- ja tehnilistele määrustele.
- 3.5. Klassinormid kehtivad põhiharjutustes ilma finaale arvestamata.
- 3.6. Normatiivi kinnitamise aluseks nõutud tasemega võistlusel on Eestis kvalifitseeritud kategooriaga kohtunike osalemine tulejoone, märkide joone ja klassifikatsiooni kohtuniku töös vastavalt A kategooriaga võistlus – vähemalt 3 (kolm) kvalifitseeritud kohtunikku; B kategooriaga võistlus – kuni 2 (kaks) kvalifitseeritud kohtunikku ja C kategooria võistlus – vähemalt 1 (üks) kvalifitseeritud kohtunik.
- 3.7. Klassinormid (käesoleva juhendi Lisa 1) hakkavad kehtima 01.01.2021 väljaarvatud 30 lasku lamades sõjapüssist 300m harjutuses, mis hakkab kehtima tagasiulatuvalt 01.06.2019 ja 2x10 lasku (CISM) lamades 200m harjutuses, mis hakkab kehtima 01.01.2017 seoses Kaitseliidu laskevõistluste üldjuhendi rakendamisega.

4. KLASSINORMIDE TÄITMISE KORD

- 4.1. Laskur- ja kütiklassi norme täidetakse järgmiste käesoleva juhendiga määratud harjutuste järgi:
 - 4.1.1. 3x10 lasku standard 100m sõjapüssist;
 - 4.1.2. 30 lasku lamades 300m sõjapüssist;
 - 4.1.3. 2x10 lasku (CISM) lamades 200m sõjapüssist;
 - 4.1.4. 30 lasku 25m sõjapüstolist (9mm);
 - 4.1.5. 30 lasku 25m sportpüstolist (.22cal);
 - 4.1.6. 3x10 lasku standard 50m sportpüssist (.22cal);
 - 4.1.7. 40 lasku 10m õhupüssist (cal.4,5mm);
 - 4.1.8. 40 lasku 10m õhupüstolist (cal.4,5mm).

- 4.2. Laskur- ja kütiklassi normide täitmist alustatakse vastavalt klassinormi taotleja laskeoskustasemest:
 - 4.2.1. kõrgemast täidetud tulemusega klassinormist. Iga järgneva klassinormi täitmist on laskuril õigus taotleda 12 (üks aasta) kuu jooksul kehtiva klassinormi täitmisest. Juhul kui taotlejal on järgneva (kõrgema) klassinormi täitmisel kehtiva klassinormi vanus üle ühe aasta, siis loetakse tulemust olemasoleva klassinormi kordamiseks ja kõrgemat klassinormi saab täita järgmise 12 (üks aasta) kuu jooksul.

- 4.3. Esikütt on kõrgeim laskur- ja kütiklassi norm, mida tuleb taotlejal täita 2 (kaks) korda 12 (üks aasta) kuu jooksul, mille järgselt tekib kaitseliitlasel õigus taotleda esiküti nimetuse omistamist.

- 4.4. Laskur- ja kütiklassi norme täidetakse kõigis punktis nr 8 toodud harjutustes eraldi.

- 4.5. Võistlused, kus saab täita Kaitseliidu klassinorme laskmises on võistluskalendris jagatud kategooriate järgi:
 - 4.5.1. **"A" kategooria**- Kaitseliidu meistri (MV)- ja karikavõistlused (KV), Jõustruktuuride MV-d, teiste jõustruktuuride MV-d, Eesti MV ja KV;

 - 4.5.2. **"B" kategooria**- Kaitseliidu Maakaitseringkonna (MKR) MV, Kaitseliidu struktuuriüksuste MV-d ja KV-d, Eesti Laskurliidu teised kalenderplaani võistlused, millele kaitseliitlased kvalifitseeruvad, Kaitseliidu struktuuriüksuste avatud võistlused (sh mälestusvõistlused, milledele on registreerunud vähemalt kolm (3) KL struktuuriüksust);

 - 4.5.3. **"C" kategooria**- Kaitseliidu struktuuriüksuste kontrollvõistlused (laskur- ka kütiklassi normide täitmine, struktuuriüksuste esindusvõistkondade välja selgitamine).

- 4.6. **"ESIKÜTT"** - omistatakse laskurile, kes on täitnud esiküti klassinormi ühes harjutuses kaks (2) korda A või B kategooria võistlustel 12 (1 aasta) kuu jooksul (loe: A+A või A+B).

- 4.7. **"KÜTIKLASS I, II"** - omistatakse laskurile, kes on täitnud kütiklassi II või I normi A või B kategooria võistlustel.
- 4.8. **"LASKURKLASS - Esilaskur, I ja II"** - omistatakse laskurile, kes on täitnud laskurklassi normi A,B,C kategooria võistlustel.

5. KLASSILASKURI NIMETUSE OMISTAMISE KORD

- 5.1. Kaitseliidu laskur- ja kütiklasse omistatakse Kaitseliidu tegev-, noor- ja toetajaliikmetele, Naiskodukaitse-, Noored Kotkad-, Kodutütred organisatsiooni liikmetele, kes on täitnud vastava klassi normi. Teistele isikutele, kui Kaitseliidu liikmetele otsustab laskur- ja kütiklasside omistamise Kaitseliidu ülem.
- 5.2. Kaitseliidu laskur- ja kütiklasside normide täitmist ja vastava klassilaskuri nimetuse omistamine vormistatakse Kaitseliidu ülema, Kaitseliidu Peastaabi ülema või Kaitseliidu malevapealiku käskkirjaga, mille alusel antakse välja diplom, mis annab õiguse vastava klassi laskuri- või kütimärgi omamiseks ja kandmiseks.
- 5.3. Klassinormi kordamise korral, sama klassi teises harjutuses, saab laskur vastava diplomi.
- 5.4. Esikütil, kes on täitnud esiküti klassinormi nii sõjapüssist kui ka sõjapüstolist laskmises, on õigus... – *väljatöötamisel, avaldatakse 2021- 2022.*
- 5.5. Esikütil, kes on täitnud esiküti klassinormi nii sõjapüssist kui ka sõjapüstolist laskmises ja kahes (2) käesoleva juhendi punkt 8 loetletud harjutuses, on õigus... – *väljatöötamisel, avaldatakse 2021- 2022.*
- 5.6. Esikütil, kes on täitnud esiküti klassinormi nii sõjapüssist kui ka sõjapüstolist laskmises ja neljas (4) või enamas käesoleva juhendi punkt 8 loetletud harjutuses, on õigus... – *väljatöötamisel, avaldatakse 2021- 2022.*
- 5.7. Kaitseliidu laskur- ja kütiklassi märk omistatakse ühekordselt ning registreeritakse struktuuriüksuse personalitöötaja poolt vabatahtlike andmebaasis (VAAB) klassinormide registris vastava numbriga all.
- 5.8. Kaitseliidu laskur- ja kütiklassi märgi omandab reeglina kaitseliitlane omal kulul.
 - 5.8.1. Metallist laskur- ja kütiklassi märke on kaitseliitlasel võimalik omahinnaga soetada Kaitseliidu veebipoest <https://www.kaitseliidupood.ee/et/c/margid-ja-vormielemendid> Selleks tuleb veenduda, et vastava klassi märgi kandmise õigus on kantud vabatahtlike andmebaasi (VAAB).
- 5.9. Tikitud laskur- ja kütiklassi märgi välivormile väljastatakse tasuta Kaitseliidu struktuuriüksusest alates 2021 jaanuarist. KLPS G7 eraldab tikitud laskur- ja kütiklassimärgid vastavalt struktuuriüksuse taotlusele ja nimekirja alusel, mis on kantud registrisse vabatahtlike andmebaasis (VAAB).
- 5.10. Esiküti nimetuse omistab ja annetab märgi märgisaajale Kaitseliidu ülem.

- 5.11. Klassilaskuri nimetus omistatakse Kaitseliidu liikmele eluks ajaks. Erandkorras (Kaitseliidust väljaheitmine) kuulub omistatud klassilaskuri nimetus tühistamisele Kaitseliidu ülema, Kaitseliidu Peastaabi ülema või Kaitseliidu maleva pealiku poolt ning klassilaskuri märk tuleb tagastada Kaitseliidu struktuuriüksusele, mille liige viimati oldi.

6. KLASSILASKURI NIMETUSE TAOTLEMISE KORD

- 6.1. Igas Kaitseliidu struktuuriüksuses on määratud vastutav, kes koordineerib käesoleva juhendi täitmist ja arvestuse pidamist.
- 6.2. Reeglina teeb taotluse klassilaskuri nimetuse omistamiseks struktuuriüksuse vastutavale klassilaskuri nimetuse taotleja ise ja seda juhul kui struktuuriüksuses ei ole reguleeritud teistmoodi.
- 6.3. Täidetud taotluse (LISA 2) juurde lisatakse kuupäeva täpsusega viide võistlusprotokollile, mis on leitav avalikest teabekanalitest või väljavõte võistlusprotokollist. Taotluse vorm on leitav ka veebilehelt <https://www.kaitseliit.ee/et/laskur--ja-kutiklasside-normid>
- 6.4. KL struktuuriüksuse vastutav kontrollib taotluses toodud andmete vastavuse käesoleva juhendi regulatsioonidega ja koos kooskõlastusega edastab taotluse struktuuriüksuse personalitöötajale käskkirja vormistamiseks ja diplomite väljakirjutamiseks.
- 6.5. Klassilaskuri nimetuse omistamine ja märgi kandmise õigus jõustub allakirjutamisest ning vastava sissekande tegemisest vabatahtlike andmebaasi (VAAB) klassilaskurite registris.
- 6.6. Klassilaskuri diplomi üleandmine ja teatud juhtudel märgi annetamine toimub vastavalt KL struktuuriüksuse töökorraldusele.

7. RELVAD JA ABIVAHENDID

- 7.1. Klassinorme sõjapüssist täidetakse KL tabelrelvastuses olevatest automaatrelvadest ja poolautomaatvintpüssist. Tehasekonstruktsiooni muutmine on keelatud.
- 7.2. Klassinormid täiskaliibrilisest sõjapüstolist täidetakse püstolitest kaliibriga 7,62 - 9,0 mm. Püstolite tehasekonstruktsiooni muuta ei tohi, sportkäepidemeid kasutada ei tohi.
- 7.3. Klassinormid väikekaliibrilisest sportpüssist täidetakse 5,6 mm kaliibriga mistahes marki püssist pika padruniga (cal 22 long rifle).
- 7.4. Klassinormid sportpüstolist täidetakse mitmelasulistest sportpüstolitest ja standardpüstolitest, milledes kasutatakse 5,6 mm pikka padrunit (cal 22 long rifle). Kirbu kaugus sihikust ei tohi ületada 220 mm. Püstoli kaal koos kõigi lisanditega ning ilma padruniteta ei tohi ületada 1400 grammi .Vintraua pikkus kuni 153 mm. Ükski käepideme osa ega lisand ei tohi ümbritseda kätt.

- 7.5. Klassinormid õhkrelvadest täidetakse ISSF võistlusmäärustele¹ vastava cal.4,5mm õhkrelvaga.
- 7.6. Laskuri riietus vastab Kaitseliidu vormi nõuetele või Eesti Laskurliidu võistlusmäärusele. Igasugune erivarustus ja vahendid või riided, mis aitavad jäigastada või osaliseltki piiravad jalgade, keha või käsivarre liikuvust on keelatud väljaarvatud 5,6mm sportpüssist ja 4,5mm õhupüssist.
- 7.7. Laskur on kohustatud kasutama kuulmist kaitsvaid abivahendeid (kõrvatropid, kõrvaklapid).
- 7.8. Sõjarelvadest (-püss ja -püstol) laskmisel on laskur kohustatud kasutama kaitseprille.
- 7.9. Laskur võib kasutada relvast lahus olevat vaatetoru - pikksilma või binoklit.
- 7.10. Raadiosidevahendeid võib kasutada sõjarelvadest laskmisel, kuid nende helitugevus ei tohi segada teisi laskureid tulejoonel.
- 7.11. Laskur võib laskekohal kasutada alusriiet või alusmatti.
- 7.12. Laskur võib põlvelt asendis kasutada pehmest ja painduvast materjalist silindrikujulist põlvekotti.
- 7.13. Laskur võib kasutada prille. Optiliste seadmete ja läätsede kinnitamine sõjarelvale on keelatud. Spordipüssidel võib kasutada ühte läätsed, kui ei kasutata prille, kinnitatuna sihikuseadmele.

8. LASKEASENDID

- 8.1. Lamades asendist laskmisel laskur lamab kõhuli laskekohal, näoga märklehe poole. Relva hoitakse parema käega püstolkäepidemest, vasaku käega laesäärest või salvest, relva kaba toetub vastu paremat õlga. Käte küünarvarred (küünarnukist randmeni) , riietus ja relv (ka padrunisalv) peavad olema selgelt eraldatud laskekoha pinnast ning kõikidest kõrvalistest esemetest. Padrunisalv ei tohi maha toetuda. Rihma kasutades, ei tohi rihm olla ümber relvakaba, ega relvakoja. Käed ei tohi omavahel kokku puutuda.
- 8.2. Püsti asendist laskmisel laskur seisab laskekohal ilma kõrvalise eseme lisatoeta. Relva hoitakse parema käega püstolkäepidemest, vasakuga laesäärest või salvest, relva kaba toetub vastu paremat õlga. Vasak käsivars või küünarnukk võib toetuda rinnale või puusale. Relva rihma kasutamine on keelatud.
- 8.3. Põlvelt laskmisel laskur istub parema jala kannal, põlv toetub maha. Hüppeliigese all võib kasutada põlvekotti. Kui laskur ei kasuta põlvekotti, võib parema jala laba olla pööratud mistahes nurga all. Relva hoitakse vasaku käega laesäärest, parema käega püstolkäepidemest ja kaba toetub vastu paremat õlga. Vasak küünarnukk toetub põlvele. Relva rihma võib kasutada.

¹ <http://laskurliit.ee/issf-reeglid/>

- 8.4. Vasakukäelistel on relva hoidmise asendid vastupidised paremakäelistele.
- 8.5. Laskmisel püstolist peab laskur seisma vabalt tulejoone taga ilma kõrvaliste esemete lisatoeta. Sportrelva peab hoidma ühe käega ja laske sooritama sama käega, sõjapüstolist laskmise korral võib teise käega moodustada lisatoe laskekäele. Püstolit hoidva käe ranne peab olema täiesti vaba, ei tohi rannet kinni siduda, kanda randmerihma jm. , mis võivad anda lisatuge.

9. TULEMUSE MÄÄRAMINE MÄRKLEHES

Võistlusmääruste osa reguleeritakse Kaitseliidu laskevõistluste üldjuhendiga.

10. KÄITUMISREEGLID LASKURITELE JA ESINDAJATELE

Võistlusmääruste osa reguleeritakse Kaitseliidu laskevõistluste üldjuhendi- ja eraldi võistluste juhenditega.

Koostas Margus Purlau
Kaitseliidu spordipealik